

IZBORNI ZAKON

REPUBLIKE SRPSKE

(Objavljen u "Sl. glasniku RS", br. 34 od 18. juna 2002, 35/03, 24/04, 19/05, 24/12, 109/12)

Glava I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se izbor predsednika i potpredsednika Republike Srpske, poslanika Narodne skupštine Republike Srpske i delegata Veća naroda, odbornika gradske skupštine, odbornika skupštine opštine, gradonačelnika grada, načelnika opštine, članova saveta mesne zajednice, imenovanje organa za sprovođenje izbora i finansiranje izbora i izborne kampanje.

Član 2.

Sredstva za sprovođenje izbora obezbeđuju se u budžetu Republike Srpske, grada i opštine zavisno od toga na koji nivo vlasti se sprovode izbori.

Član 3.

Izbor organa vlasti vrši se na osnovu opšteg i jednakog biračkog prava, neposrednim i tajnim glasanjem, osim ako Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine nije drugačije određeno.

Član 4.

Svaki dravljanin Republike Srpske i Bosne i Hercegovine sa navršenih osamnaest (18) godina života ima pravo da glasa i da bude izabran (u daljem tekstu: biračko pravo), u skladu sa odredbama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine i ovog zakona.

Da bi ostvario svoje biračko pravo, državljanin mora biti upisan u Centralni birački spisak.

Isto lice može biti registrovano u centralnom biračkom spisku samo za jednu opštinu.

Član 5.

Mandat pripada izabranom nosiocu mandata, a ne političkoj stranci, koaliciji ili listi nezavisnih kandidata koja ga je predložila na kandidatskoj listi. Mandat ne može prestati osim u slučajevima i pod uslovima predviđenim ovim zakonom i Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.

Član 6.

Izabranom organu, odnosno članu organa na svim nivoima vlasti u Republici Srpskoj mandat prestaje prije isteka vremena na koji je izabran:

1. danom podnošenja ostavke,
2. ako je opozvan u skladu sa zakonom,
3. danom smrti,
4. danom pravosnažnosti sudske presude kojom je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od šest mjeseci ili duže,
5. danom pravosnažnosti sudske odluke kojom je lišen poslovne sposobnosti,
6. danom kada je izabran ili imenovan na funkciju čije je vršenje nespojivo sa funkcijom izabranog člana određenog organa, u skladu sa zakonom,
7. ako odjavi prebivalište s područja izborne jedinice u kojoj je upisan u Centralni birački spisak da glasa i u kojoj je izabran, istekom roka od šest mjeseci od dana odjave prebivališta i
8. ako iz razloga utvrđenih zakonom izgubi pravo da bude biran.

Izabranom članu organa iz člana 1. ovog zakona ne prestaje mandat pre isteka vremena na koje je izabran ako mu u toku trajanja mandata prestane članstvo u stranci koja ga je kandidovala na izborima.

Izabranom članu organa iz člana 1. ovog zakona prestaje mandat danom kada to utvrdi Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine.

Član 7.

Kandidati svih političkih stranaka, koalicija, liste nezavisnih kandidata, kao i nezavisni kandidati i drugi učesnici u izbornom procesu, imaju potpunu slobodu kretanja i slobodu da tokom izborne kampanje vrše izborne aktivnosti na teritoriji cele Republike Srpske. Nadležni organi obezbediće slobodu kretanja kandidata, pristalica i birača tokom celog izbornog procesa.

Glava II ORGANI ZA SPROVOĐENJE IZBORA

Član 8.

Organi za sprovođenje izbora su:

1. republička izborna komisija,
2. gradska izborna komisija,
3. opštinska izborna komisija,
4. birački odbori.

Član 9.

Organi za sprovođenje izbora su nezavisni i nepristrasni u svom radu. Član organa za sprovođenje izbora neće

učestvovati u donošenju odluke kada on ili član njegove uže porodice ima u toj stvari finansijski ili neki drugi lični interes, ili ako postoji drugi sukob interesa, koji može dovesti u sumnju njegovu nepristrasnost.

Član 10.

Sastav organa za sprovođenje izbora treba biti multietničan, tako da odražava zastupljenost konstitutivnih naroda, uključujući i ostale, vodeći računa o posljednjem popisu stanovništva na državnom nivou.

Član 11.

Za člana izborne komisije ili biračkog odbora ne može biti imenovano lice:

1. koje se ne može kandidovati u smislu odredbi člana 1.6 (napomena: Nijedno lice koje se nalazi na izdržavanju kazne izrečene od Međunarodnog suda za ratne zločine u bivšoj Jugoslaviji, i nijedno lice koje je pod optužnicom Suda, a koje se nije povinovalo naredbi da se pojavi pred Sudom, ne može se registrovati da glasa, niti može da bude kandidat (pojam kandidat u smislu ovog zakona odnosi se na lice oba pola), ni da ima bilo koju imenovanu, izbornu ni drugu javnu funkciju na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Sve dok neka politička stranka ili koalicija bude imala na funkciji ili položaju u političkoj stranci lice iz prethodnog stava, smatraće se da ne ispunjava uslove za učešće na izborima.) i 1.7 (napomena: Nijedno lice koje se nalazi na izdržavanju kazne koju je izrekao sud Bosne i Hercegovine, sud Republike Srpske ili sud Federacije Bosne i Hercegovine i sud Distrikta Brčko ili koje se nije povinovalo naredbi da se pojavi pred sudom Bosne i Hercegovine, sudom Republike Srpske ili sudom Federacije Bosne i Hercegovine i sudom Distrikta Brčko zbog ozbiljnih povreda humanitarnog prava, a Međunarodni sud za ratne zločine u bivšoj Jugoslaviji razmatrao je njegov dosije pre hapšenja i utvrdio da zadovoljava međunarodne pravne standarde, ne može se registrovati da glasa, niti može da bude kandidat, ili da ima bilo koju imenovanu, izbornu ni drugu javnu funkciju na teritoriji BiH.) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine;

2. koje je član najvišeg izvršno-političkog organa političke stranke ili koalicije (predsednik, potpredsednik, generalni sekretar, sekretar ili član izvršnog odbora ili glavnog odbora);

3. koji je nosilac izbornog mandata ili je član izvršnog organa vlasti, osim u slučajevima predviđenim članom 2.12 (napomena: Opštinska izborna komisija sastoji se od tri (3) ili pet (5) članova.

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine utvrdiće broj članova opštinske izborne komisije prema broju registrovanih birača i veličini opštine.

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine može koristiti druge kriterijume pri utvrđivanju broja članova opštinske izborne komisije.

Član opštinske izborne komisije može biti predsednik redovnog suda, sekretar opštinskog veća, odnosno skupštine opštine, lica profesionalno zaposlena u opštinskim organima uprave i druga lica, ako ispunjavaju uslove određene članom 2.2. ovog zakona, a nemaju smetnji iz člana 2.3. ovog zakona.

Članove opštinske izborne komisije imenuju opštinsko veće, odnosno skupština opštine, uz saglasnost Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine.

Opštinsko veće, odnosno skupština opštine imenuje predsednika iz reda članova opštinske izborne komisije iz prethodnog stava, uz saglasnost Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine.) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine;

4. koje je kandidat za izbore za bilo koji nivo vlasti;

5. kojem je izrečena sankcija za radnju koja predstavlja težu povredu izbornih zakona ili propisa za koju je lično odgovorno, u poslednje četiri godine, računajući od dana pravosnažnosti odluke.

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine odlučuje da li težina povrede i lična odgovornost u smislu tačke 5. ovog člana čine lice nepodobnim da bude član izborne komisije ili biračkog odbora.

Republička izborna komisija

Član 12.

Republička izborna komisija je nezavisan organ, koji ima predsednika i šest članova.

Predsjednika i članove Republičke izborne komisije imenuje Narodna skupština Republike Srpske, na prijedlog Komisije za izbor i imenovanje, u skladu sa Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine, nakon sprovedenog postupka javne konkurencije, iz reda pravnih stručnjaka sa iskustvom u sprovođenju izbora.

Za člana Republičke izborne komisije ne može biti izabrano lice koje obavlja dužnost u organima političke stranke, udruženju građana ili fondaciji koji su organizaciono ili finansijski povezani sa političkom strankom.

U sastav Republičke izborne komisije imenuju se lica iz sva tri konstitutivna naroda i grupe Ostali, uz uslov da se obezbijedi da je zastupljen najmanje po jedan predstavnik konstitutivnih naroda i grupe Ostali.

Članovi Republičke izborne komisije imenuju se na period od sedam godina.

Republička izborna komisija podnosi jednom godišnje izvještaj o svom radu Narodnoj skupštini Republike Srpske.

Član 13.

Republička izborna komisija:

1. (brisano)

2. donosi opšta akta za opoziv gradonačelnika grada i načelnika opštine, sprovodi postupak za opoziv gradonačelnika grada i načelnika opštine prije isteka mandata, nadzire postupak opoziva i odgovara za zakonito sprovođenje tog postupka,

3. pruža stručnu pomoć skupštini opštine, odnosno grada i organima za sprovođenje postupka za opoziv,

4. donosi akte kojima se utvrđuju kriterijumi za raspodjelu sredstava za finansiranje izborne kampanje,

5. donosi opšte akte i uputstva za izbor savjeta mjesne zajednice (u daljem tekstu: Savjet),

6. vrši nadzor nad sprovođenjem izbora Savjeta,

7. donosi akte kojima uređuje unutrašnju organizaciju i način svog rada, na koje saglasnost daje Narodna skupština Republike Srpske,

8. predlaže budžet za Republičku izbornu komisiju i podnosi izvještaj o izvršenju budžeta u okviru godišnjeg izvještaja

Narodnoj skupštini Republike Srpske i

9. vrši poslove koji su joj preneseni od Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine i druge poslove utvrđene aktima Republičke izborne komisije, ovim zakonom i Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.

Gradska izborna komisija

Član 14.

U gradovima koji nemaju u svom sastavu više opština izbor za gradske organe sprovodi gradska izborna komisija. Na sastav, izbor i nadležnost komisije iz stava 1. ovog člana shodno se primenjuju odredbe čl. 17. i 18. ovog zakona.

Član 15.

U gradovima koji u svom sastavu imaju više opština, izbore za gradske organe sprovodi gradska izborna komisija. Komisija iz stava 1. ovog člana broji pet članova koje imenuje gradska skupština uz saglasnost Republičke izborne komisije.

Predsednika gradske izborne komisije biraju članovi komisije.

Član 16.

Komisija iz člana 15. ovog zakona obavlja sledeće poslove:

1. koordinira rad opštinskih izbornih komisija u vezi izbora gradskih organa;
2. dostavlja rezultate izbora Republičkoj izbornoj komisiji;
3. obavlja i druge poslove utvrđene ovim zakonom i podzakonskim aktima Izborne komisije BiH.

Opštinska izborna komisija

Član 17.

Opštinska izborna komisija ima tri, pet ili sedam članova, zavisno od broja birača upisanih u Centralni birački spisak i veličine opštine.

Član opštinske izborne komisije može biti predsednik ili sudija redovnog suda, sekretar skupštine opštine, lice profesionalno zaposleno u opštinskom organu uprave i druga lica koja ispunjavaju uslove određene Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.

Članove opštinske izborne komisije i njenog predsednika imenuje skupština opštine, uz saglasnost Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine.

Opštinska izborna komisija koja ima sedam članova može imati sekretara za obavljanje administrativno-tehničkih poslova.

Član 18.

Opštinska izborna komisija obavlja sledeće poslove:

1. obezbeđuje da sve liste kandidata za skupštinu opštine budu sastavljene u skladu sa Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine i dostavlja ih na odobrenje Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine;
2. (brisan)
3. sprovodi i nadgleda izbore za članove Savjeta i saziva konstitutivnu sjednicu Savjeta;
4. određuje biračka mesta na području opštine za glasanje na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini;
5. imenuje i obučava članove biračkih odbora;
6. brine o bezbednosti i dostavi biračkim odborima izbornog materijala za glasanje na svim nivoima izbora u Bosni i Hercegovini;
7. obaveštava birače o svim informacijama neophodnim za sprovođenje izbora, u skladu sa propisima Izborne komisije Bosne i Hercegovine;
8. odgovorna je za uređenje biračkog mesta i za druge tehničke pripreme za izbore;
9. odgovorna je za pravilno brojanje glasačkih listića na biračkim mestima i u opštinskim centrima za brojanje;
- 9a. objedinjuje rezultate izbora sa svih biračkih mjesta u opštini, posebno za svaki organ za koji je vršen izbor i dostavlja ih Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine i
10. (brisan)
11. vrši druge poslove u skladu sa ovim zakonom i Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.

Birački odbori

Član 19.

Birački odbor se sastoji od predsednika i od dva ili četiri člana. Predsednik i članovi biračkog odbora imaju zamenike.

Imenovanje članova biračkog odbora i njihovih zamenika vrši opštinska izborna komisija najkasnije trideset (30) dana pre izbora. Ako opštinska izborna komisija ne imenuje članove biračkog odbora i njihove zamenike imenovaće iz Izborna komisija Bosne i Hercegovine, u skladu sa Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.

Politička stranka, nezavisni kandidat, koalicija ili lista nezavisnih kandidata čije je učešće ovjereno u toj izbornoj jedinici ima pravo u skladu sa zakonom da učestvuje u postupku žrijebanja za dodjelu mjesta u biračkom odboru, koji sprovodi opštinska izborna komisija.

Nakon izvršenog žrijebanja, a najkasnije u roku od sedam dana, politička stranka, nezavisni kandidat, koalicija ili lista nezavisnih kandidata koji su učestvovali u postupku žrijebanja dostaviće opštinskoj izbornoj komisiji imena kandidata za članove biračkog odbora u kojem su osvojili mjesto žrijebanjem.

Predsednik rukovodi radom biračkog odbora i odgovoran je za zakonitost njegovog rada.

Član 20.

Birački odbor neposredno rukovodi radom biračkog mesta, obezbeđuje pravilnost i trajnost glasanja i evidentira rezultate glasanja na biračkom mestu.

Predsjednik biračkog odbora obezbeđuje da se proces glasanja na biračkom mestu odvija nesmetano, u skladu sa odredbama poglavlja 5. i 7. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Glava III

PREDIZBORNA AKTIVNOST POLITIČKIH STRANAKA I NEZAVISNIH KANDIDATA I FINANSIRANJE IZBORNE KAMPANJE

Pravila ponašanja za političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata i nezavisne kandidate

Član 21.

Političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata i nezavisni kandidati imaju pravo:

1. voditi izbornu kampanju u mirnom okruženju;
2. organizovati i održavati javne skupove na kojima mogu slobodno iznositi svoje stavove kako bi stekli podršku birača;
3. štampati i deliti plakate, postere i druge materijale u vezi sa izbornom kampanjom.

Za javni skup iz tačke 2. prethodnog stava nije potrebno odobrenje nadležnog organa, s tim što je organizator dužan da 24 časa pre održavanja takvog skupa o tome obavesti organ nadležan za održavanje javnog reda i mira.

Član 22.

Nadležni opštinski organi dužni su obezbediti ravnopravan tretman političkim strankama, koalicijama, listama nezavisnih kandidata i nezavisnim kandidatima u njihovim zahtevima da javna mesta i javne objekte koriste u svrhu kampanje, uključujući održavanje skupova, izlaganje oglasa, plakata, postera i drugog sličnog materijala.

Zabranjeno je uklanjati, prekrivati, oštećivati ili menjati štampane oglase, plakate, postere ili druge materijale koji se, u skladu sa zakonom, koriste u svrhu izborne kampanje političkih stranaka, koalicija, lista nezavisnih kandidata i nezavisnih kandidata.

Nadležni organi neće dozvoliti političkim strankama, koalicijama, listama nezavisnih kandidata i nezavisnim kandidatima da postavljaju oglase, plakate, postere, odnosno da pišu svoja imena ili slogane koji su u vezi sa izbornom kampanjom, unutar ili na zgradama u kojima su smeštene javne institucije Republike Srpske, na javnim putevima ili iznad njih, kao ni na saobraćajnim znacima.

Nadležni organi opštine su dužni da odrede javna mesta i javne objekte na kojima se mogu održavati skupovi, izlagati oglasi, plakati, posteri i drugi izborni materijali sa postavljanjem pokretnih panoa i sl.

Član 23.

Kandidatima i pristalicama političkih stranaka, listi nezavisnih kandidata i koalicija, kao i nezavisnim kandidatima i njihovim pristalicama, te zaposlenim u izbornoj administraciji, nije dozvoljeno:

1. nositi i pokazivati oružje na političkim skupovima, biračkim mestima i njihovoj okolini, kao i za vreme okupljanja u vezi sa aktivnostima političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata i nezavisnih kandidata u izbornom procesu;
2. ometati skupove drugih političkih stranaka, koalicija i nezavisnih kandidata, kao i podsticati druge na takve aktivnosti;
3. sprečavati novinare da vrše svoj posao u skladu sa pravilima profesije i izbornim pravilima;
4. obećavati novčane nagrade sa ciljem dobijanja podrške birača ili pretiti pristalicama drugih političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata i nezavisnih kandidata;
5. podsticati na glasanje lice koje nema pravo glasa;
6. podsticati lica da glasaju više puta na istim izborima, ili da glasaju u ime drugog lica;
7. koristiti se jezikom koji bi nekoga mogao navesti ili podstaći na nasilje ili širenje mržnje, ili obavljati ili upotrebljavati slike, simbole ili druge materijale koji mogu imati takvo dejstvo.

Zabranjeno je lažno predstavljanje u ime bilo koje političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata ili nezavisnog kandidata.

Član 24.

U periodu koji počinje dvadeset i četiri časa pre otvaranja biračkih mesta i traje do njihovog zatvaranja, političkim strankama, koalicijama, listama nezavisnih kandidata i nezavisnim kandidatima zabranjeno je učestvovanje u javnim političkim aktivnostima što uključuje, ali se ne ograničava samo na sledeće:

1. održavanje skupova u cilju izborne kampanje;
2. izlaganje na biračkom mestu i u njegovoj okolini bilo kakvih materijala u cilju vršenja uticaja na birače;
3. korišćenje domaćih i međunarodnih sredstava javnog informisanja u cilju vršenja uticaja na birače;
4. korišćenje megafona ili drugih razglasnih uređaja u cilju vršenja uticaja na birače;
5. svaka aktivnost kojom se ometa i opstruiše izborni proces.

Overa i kandidovanje za izbore

Član 25.

Da bi učestvovali na izborima, političke stranke, nezavisni kandidati, koalicije i liste nezavisnih kandidata overavaju se kod Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine.

Član 26.

Da bi se overio za izbore za sve organe na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini, nezavisni kandidat ili kandidat na listi kandidata političke stranke, nezavisnih kandidata ili listi kandidata koalicije, mora ispunjavati sledeće uslove:

1. kandidat mora biti upisan u Centralni birački spisak u opštini u kojoj se kandiduje za funkciju ili u opštini unutar granica izborne jedinice ako se kandiduje za viši nivo vlasti i
2. kandidat se može kandidovati samo za funkciju u jednoj izbornoj jedinici, na bilo kom nivou vlasti, i pojaviti se na samo jednoj listi političke stranke, koalicije ili listi nezavisnih kandidata.

Pod izbornom jedinicom podrazumeva se višečlana izborna jedinica, utvrđena ovim zakonom i Izbornim zakonom

Bosne i Hercegovine.

Član 27.

Da bi učestvovala na izborima, politička stranka mora biti registrovana kod nadležnog organa, u skladu sa zakonom. Uz zahtev za overu mora biti priložen dokaz da je politička stranka registrovana kod nadležnog organa. Politička stranka mora podneti zahtev za overu pod istim nazivom pod kojim se registrovala kod nadležnog organa.

Član 28.

Zahtev za overu političke stranke ili nezavisnog kandidata sastoji se od spisa koji sadrži ime i prezime, originalan potpis i jedinstveni matični broj svakog registrovanog birača koji podržava prijavu političke stranke ili nezavisnog kandidata.

Formular za potpise utvrđuje Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine. Formulari se unapred štampaju, te sadrže prostor predviđen za upisivanje naziva stranke ili imena i prezimena nezavisnog kandidata, kao i redovne serijske brojeve.

Političke stranke ili nezavisni kandidati dužni su potpise prikupljati samo na formularima koje im dodeli Izborna komisija Bosne i Hercegovine. Ostali formulari, koje dostavi politička stranka ili nezavisni kandidat, ne uzimaju se u obzir. Formular za potpise takođe sadrži ime i prezime, originalni potpis i jedinstveni matični broj lica koje je odgovorno za prikupljanje potpisa podrške.

Da bi se overila za učešće na izborima, izuzev za izbor člana Predsedništva Bosne i Hercegovine i Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, politička stranka mora podneti Republičkoj izbornoj komisiji prijavu za učestvovanje na izborima, koja sadrži najmanje:

1. tri hiljade potpisa birača upisanih u Centralni birački spisak za izbore za članove Predsedništva Bosne i Hercegovine;
2. tri hiljade potpisa birača upisanih u Centralni birački spisak za izbore za poslanike Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
3. dve hiljade potpisa birača upisanih u Centralni birački spisak registrovanih birača za izbore narodnih poslanika Narodne skupštine Republike Srpske ili za izbor predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske;
4. sto potpisa registrovanih birača za izbore za skupštinu opštine i za načelnika u opštini u kojoj broj registrovanih birača u centralnom biračkom spisku na prethodnim izborima nije bio veći od deset hiljada birača ili dve stotine potpisa za izbore u opštini u kojoj je ovaj broj bio veći od deset hiljada registrovanih birača.

Član 29.

Politička stranka čiji član je nosilac mandata u istom organu za koji politička stranka podnosi zahtev za overu kandidature oslobođena je obaveze prikupljanja potpisa iz člana 28. ovog zakona, izuzev za izbore za članove Predsedništva Bosne i Hercegovine.

U smislu ovog člana, politička stranka dužna je podneti izjavu koju je potpisao izabrani funkcioner, kao i potvrditi obrazac, kojim se potvrđuje da je bio član te političke stranke u vreme kad je dobio mandat i da je još član te političke stranke.

Član 30.

Politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata i nezavisni kandidat podnose prijavu za overu, osim za izbor člana Predsedništva Bosne i Hercegovine i Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Republičkoj izbornoj komisiji najkasnije 140 dana pre dana izbora.

Nakon što utvrdi da je prijava za overu podnesena u skladu sa Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine, Republička izborna komisija podnosi je na overu Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine, najkasnije 110 dana pre dana održavanja izbora.

Liste kandidata

Član 31.

Overena politička stranka, koalicija i lista nezavisnih kandidata dostavlja Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine liste kandidata za izbor članova za Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i kandidata za izbor članova Predsedništva Bosne i Hercegovine.

Liste kandidata za izbore na svim drugim nivoima vlasti podnose političke stranke, koalicije ili liste nezavisnih kandidata nadležnoj izbornoj komisiji u izbornoj jedinici u kojoj su politička stranka, koalicija ili lista nezavisnih kandidata overeni za kandidaturu. Nakon potvrđivanja da je lista kandidata podnesena u skladu sa zakonom, nadležna izborna komisija podnosi listu kandidata na overu Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine.

Član 32.

Overena politička stranka ili koalicija podnose posebnu listu kandidata za svaku izbornu jedinicu.

Za opštinske izbore, broj kandidata na listi kandidata političke stranke, koalicije ili na listi nezavisnih kandidata, može biti veći za 10% od broja mandata koji se dodeljuju.

Za višečlane izborne jedinice, utvrđene ovim zakonom i Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine, broj kandidata na listi kandidata političke stranke ili koalicije može biti veći za dva kandidata od broja mandata koji se dodeljuju u toj višečlanoj izbornoj jedinici.

Svaka lista kandidata uključuje kandidate muškog i ženskog pola. Kandidati pola koji je manje zastupljen raspoređuju se na liste kandidata na sledeći način: najmanje jedan kandidat manje zastupljenog pola među prva dva kandidata, dva kandidata manje zastupljenog pola među prvih pet kandidata i tri kandidata manje zastupljenog pola među prvih osam kandidata itd. Broj kandidata manje zastupljenog pola mora biti najmanje jednak ukupnom broju kandidata na listi podeljenom sa tri, zaokruženim na prvi niži celi broj.

Lista kandidata sadrži ime, prezime, adresu prebivališta, jedinstveni matični broj i potpis svakog kandidata, potpis predsednika političke stranke, odnosno predsednika političkih stranaka u koaliciji.

Član 33.

Ime kandidata na listi političke stranke, koalicije ili na listi nezavisnih kandidata ne može se povući nakon što listu kandidata overi Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine. Ako je kandidat lišen poslovne sposobnosti, ili odbije mandat nakon overe izbornih rezultata od Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, ime tog kandidata se uklanja sa liste kandidata, i mandat se dodeljuje u skladu sa članom 9.11 (napomena: Ako mandat kandidata političke stranke ili koalicije prestane u skladu sa odredbama člana 1.10. ovog zakona, mandat se dodeljuje sledećem kandidatu sa liste iste izborne jedinice u skladu sa stavom 2. člana 9.9. ovog zakona. Upraznjeno mesto kompenzacionog mandata popunjava se sa liste kompenzacionih mandata te političke stranke.

Ako nema kandidata na listi iste izborne jedinice, mandat se dodeljuje listi iste političke stranke ili koalicije u drugoj izbornoj jedinici u skladu sa stavom 3. člana 9.9. ovog zakona. Ako nema preostalih kandidata na bilo kojoj listi za političku stranku ili koaliciju, mandat ostaje upražnjen do sledećih redovno raspisanih izbora.) izbornog zakona Bosne i Hercegovine osim za liste kandidata za opštine, kada se mandat dodeljuje u skladu sa članom 12.5 (napomena: Raspodela mandata za kantonalnu skupštinu i opštinsko veće, odnosno skupštinu opštine vrše se u skladu sa članom 9.6. ovog zakona.

Ako je političkoj stranci, koaliciji ili listi nezavisnih kandidata dodeljen broj mandata koji je jednak broju kandidata na njihovoj listi, a pri tome je ostalo još mandata koje treba dodeliti, preostali količnici te političke stranke, koalicije ili liste nezavisnih kandidata zanemaruju se pri raspodeli preostalih mandata. Ako nezavisni kandidat osvoji mandat, preostali količnici tog nezavisnog kandidata zanemaruju se pri raspodeli preostalih mandata.

Ako je rezultat isti zbog identičnih količnika, mandat se dodeljuje žrebanjem.

Mandati koje je osvojila lista raspodeljuju se najpre među kandidatima sa te liste, od kojih je svaki dobio najmanje pet procenata (5%) od ukupnog broja važećih glasova koje je ta lista dobila, i to dodelom mandata prema redosledu od najvećeg do najmanjeg broja glasova. Ako je pri tome ostalo još mandata koje treba dodeliti listi, a preostali kandidati su dobili manje od pet procenata (5%) od ukupnog broja važećih glasova, koje je ta lista dobila, raspodela mandata među preostalim kandidatima sa lista vrši se prema njihovom redosledu na listi.) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Kandidat ili njegov zakonski zastupljenik, u slučaju kad je kandidat nesposoban, mora Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine, podneti izjavu o odbijanju mandata u pisanoj formi.

Kandidat ne može povući svoju kandidaturu pre overe izbornih rezultata.

Član 34.

Liste kandidata, političkih stranaka, liste nezavisnih kandidata i koalicija moraju se podneti nadležnoj izbornoj komisiji najkasnije 95 dana pre dana izbora.

Nadležna izborna komisija podnosi liste političkih stranaka, koalicija i nezavisnih kandidata Izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine najkasnije 85 dana pre dana izbora.

Finansiranje izborne kampanje

Član 35.

Za finansiranje izborne kampanje u skladu sa principima koji su utvrđeni Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine, utvrđuju se i sledeći kriterijumi:

Deo sredstava za pokriće troškova izborne kampanje za izbor poslanika, odnosno odbornika, obezbeđuje se u budžetu Republike, odnosno opštine.

Raspodela sredstava iz stava 2. ovog člana vrši se tako da se obezbede:

1. jedna trećina sredstava strankama koje imaju poslanike, odnosno odbornike u skupštinama, i to od toga 50% sredstava se raspoređuje u jednakim iznosima svim strankama, a ostatak sredstava srazmerno broju poslaničkih, odnosno odborničkih mandata;

2. jedna trećina sredstava političkim strankama kojima su potvrđene izborne liste;

3. jedna trećina sredstava političkim strankama koje osvoje poslaničke, odnosno odborničke mandate, srazmerno broju osvojenih mandata u Narodnoj skupštini, odnosno opštinskoj skupštini.

Prijave za sredstva za izbor poslanika u Narodnu skupštinu, odnosno za izbor odbornika u skupštinu grada, odnosno u skupštinu opštine, podnose se Republičkoj izbornoj komisiji, odnosno opštinskoj izbornoj komisiji.

U slučaju da politička stranka nezakonito koristi budžetska sredstva utvrđena ovim zakonom, ministar finansija, odnosno načelnik opštine može, na predlog glavne službe za reviziju javnog sektora Republike Srpske, uskratiti daljnju isplatu tih sredstava.

Član 36.

Sredstva za pokriće dela troškova izborne kampanje nezavisnih kandidata i liste nezavisnih kandidata obezbeđuju se u budžetu Republike, grada i opštine.

Raspodela sredstava iz stava 1. ovog člana vršiće se na način i po kriterijumima koje utvrdi Republička izborna komisija.

Član 37.

Finansiranje izborne kampanje za izbor predsednika i dva potpredsednika Republike Srpske odvijaće se u skladu sa članom 14.10 (napomena: Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine objavljuje devedeset (90) dana pre izbora broja birača unesenih u Centralni birački spisak za svaki izborni krug. Nijedna politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata ili nezavisnih kandidata ne smeju za potrebe izborne kampanje potrošiti više od (1) konvertibilne marke po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koji je objavila Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine.

Pod jednim izbornim krugom, u smislu prethodnog stava, podrazumevaju se: opštinski izbori, kantonalni izbori, izbori za višečlanu izbornu jedinicu Narodne skupštine Republike Srpske, izbori za predsednika i potpredsednika Republike Srpske, izbori za višečlanu izbornu jedinicu Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, izbori za višečlanu izbornu jedinicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i izbori za članove Predsedništva Bosne i Hercegovine iz oba entiteta.) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Glava IV

VIŠEČLANE IZBORNE JEDINICE I IZBOR NARODNIH POSLANIKA

Član 38.

Narodna skupština ima 83 narodna poslanika, koje neposredno biraju birači registrovani da glasaju za Republiku Srpsku.

Najmanje četiri člana jednog konstitutivnog naroda će biti zastupljena u Narodnoj skupštini.

Poslanički mandati u višočlanim izborim jedinicama i kompenzacioni mandati dodjeljuju se u skladu sa odredbama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata i nezavisni kandidat ne može učestvovati u raspodeli mandata ako ne osvoji više od 3% od ukupnog broja važećih glasačkih listića u izornoj jedinici.) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, a preostali 21, odnosno 25,30% su kompenzacioni mandati, koji se dodeljuju u skladu sa članom 9.7. (napomena: Kompenzacioni mandati dodeljuju se na sledeći način:

U raspodeli kompenzacionih mandata mogu učestvovati samo političke stranke i koalicije. Pravo se prema formuli utvrđenoj u članu 9.6. ovog zakona, raspodeljuju ukupan broj mandata za zakonodavni organ koji se dodeljuju za teritoriju određenog entiteta, umanjeno za broj mandata koje su osvojili nezavisni kandidati.

Od broja mandata koje je dobila lista političke stranke ili koalicije primenom ovog postupka, oduzima se broj prema postupku utvrđenom u članu 9.6. ovog zakona. Preostali broj je broj kompenzacionih mandata koji lista dobije.

Ako politička stranka ili koalicija dobije negativan broj mandata primenom postupka iz prethodnog stava, ta politička stranka ili koalicija zadržaće mandate dobijene u izbornim jedinicama, ali neće dobiti nijedan kompenzacioni mandat. U slučaju da jedna ili više listi dobiju negativan broj mandata, u skladu s tim se smanjuje broj mandata koji se raspodeljuje prema postupku iz ovog člana, kako bi se sačuvao tačan broj mandata u Predstavničkom dobu izabranih sa teritorije određenog entiteta.) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Član 39.

Za izbor 63 poslanička mandata u višočlanim izbornim jedinicama utvrđuje se devet (9) višočlanih izbornih jedinica:

1. Izborna jedinica 1 sastoji se od opština: Krupa na Uni, Novi Grad, Kozarska Dubica, Prijedor, Oštra Luka i Kostajnica.

Ova izborna jedinica bira sedam (7) poslanika.

2. Izborna jedinica 2 sastoji se od opština: Gradiška, Laktaši, Srbac i Prnjavor.

Ova izborna jedinica bira sedam (7) poslanika.

3. Izborna jedinica 3 sastoji se od grada Banja Luka i opština: Petrovac, Čelinac, Istočni Drvar, Ribnik, Mrkonjić Grad, Jezero, Knežev, Kotor Varoš, Šipovo i Kupres.

Ova izborna jedinica bira dvanaest (12) poslanika.

4. Izborna jedinica 4 sastoji se od opština: Derventa, Brod, Vukosavlje i Modriča.

Ova izborna jedinica bira četiri (4) poslanika.

5. Izborna jedinica 5 sastoji se od opština: Doboj, Petrovo i Teslić.

Ova izborna jedinica bira šest (6) poslanika.

6. Izborna jedinica 6 sastoji se od opština: Šamac, Donji Žabar, Pelagićevo, Bijeljina, Lopare, Ugljevik, te birača iz Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine koji su registrovani za glasanje u Republici Srpskoj.

Ova izborna jedinica bira devet (9) poslanika.

7. Izborna jedinica 7 sastoji se od opština: Osmaci, Zvornik, Šekovići, Vlasenica, Bratunac, Srebrenica i Milići.

Ova izborna jedinica bira sedam (7) poslanika.

8. Izborna jedinica 8 sastoji se od opština: Sokolac, Han Pijesak, Istočna Ilidža, Istočni Stari Grad, Istočno Novo Sarajevo, Trnovo, Pale i Rogatica.

Ova izborna jedinica bira četiri (4) poslanika.

9. Izborna jedinica 9 sastoji se od opština: Višegrad, Istočni Mostar, Nevesinje, Kalinovik, Gacko, Foča, Novo Goražde, Čajniče, Rudo, Berkovići, Ljubinje, Bileća i Trebinje.

Ova izborna jedinica bira sedam (7) poslanika.

Preostalih 20 poslaničkih mandata su kompenzacioni mandati, koji se dodjeljuju u skladu s ovim zakonom i Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.

Član 39a.

Narodna skupština Republike Srpske na prijedlog nadležnog skupštinskog radnog tijela svake četiri godine preispituje izborne jedinice i broj mandata dodijeljenih svakoj izornoj jedinici utvrđenih izbornim zakonima, da bi se obezbijedio princip geografskog ograničenja, zasnovan na demokratskim principima, a naročito na principu proporcionalnosti između broja mandata i broja registrovanih birača.

Izbor Veća naroda

Član 40.

Sastav Vijeća naroda Republike Srpske zasniva se na paritetu, tako da svaki konstitutivni narod ima isti broj predstavnika.

Vijeće naroda Republike Srpske sastoji se od 28 delegata, po osam iz svakog konstitutivnog naroda i četiri iz reda Ostalih.

Članove Vijeća naroda Republike Srpske bira odgovarajući klub poslanika u Narodnoj skupštini Republike Srpske, koji se formira samo u tu svrhu po nacionalnoj pripadnosti poslanika.

U slučaju da je broj članova koji se biraju u jedan klub delegata Vijeća naroda Republike Srpske veći od broja predstavnika u odgovarajućem klubu poslanika Narodne skupštine Republike Srpske, bira se dodatni broj poslanika od strane ad hok kluba, koji se u tu svrhu uspostavlja iz reda svih odbornika pripadnika odgovarajućeg konstitutivnog naroda ili iz reda Ostalih u skupštinama opština, odnosno grada u Republici Srpskoj.

Svaka politička stranka zastupljena u klubovima poslanika odgovarajućih konstitutivnih naroda i Ostalih ili svaki član jednog od ovih klubova poslanika, uključujući i ad hok članove, ima pravo da predloži jednog ili više kandidata na listi za izbor delegata tog relevantnog kluba delegata.

Svaka lista može sadržavati više kandidata od broja delegata koji se bira.

Kandidati ne mogu biti poslanici u Narodnoj skupštini Republike Srpske ili odbornici u skupštini opštine.

Svaki poslanik u Narodnoj skupštini Republike Srpske jednom glasa za listu unutar svog kluba.

Glasanje se sprovodi tajnim glasanjem. Rezultati glasanja saopštavaju se Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine u svrhu konačne dodjele mandata.

Mandati se jedan po jedan raspodjeljuju na liste ili kandidatima sa najvećim količnicima koji proizlaze iz formule proporcionalne raspodjele propisane odredbama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Kada jedna lista osvoji mandat, taj mandat se dodjeljuje kandidatu s vrha liste.

Ukoliko postoji upražnjeno mjesto delegata u Vijeću naroda Republike Srpske, to upražnjeno mjesto popunjava se sljedećim kvalifikovanim kandidatom sa iste liste sa koje je biran delegat kome je prestao mandat.

Ukoliko nema preostalih kandidata na toj listi, mandat se dodjeljuje neizabranom kandidatu sa najvećim količnikom sa druge liste koji se kandiduje za odgovarajući konstitutivni narod ili za Ostale.

Ukoliko više kandidata ima isti količnik, vrši se žrijebanje za izbor kandidata koje sprovodi Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine.

Ukoliko nema takvog kandidata, organizuju se novi izbori za odgovarajući konstitutivni narod, u skladu sa Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine i Zakonom.

Izbor delegata u Vijeće naroda Republike Srpske pokreće se prilikom konstituisanja Narodne skupštine Republike Srpske, a održava se najkasnije mjesec dana nakon potvrde izbornih rezultata od Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine.

Mandat delegata u Vijeću naroda Republike Srpske traje četiri godine, pod uslovom da taj mandat ne ističe ranije. U slučaju skraćivanja mandata Narodne skupštine Republike Srpske i raspuštanja Narodne skupštine Republike Srpske, prestaje i mandat Vijeća naroda Republike Srpske.

Izbor predsednika i potpredsednika Republike Srpske

Član 41.

Predsjednika i dva potpredsjednika Republike Srpske, koji se neposredno biraju sa teritorije Republike Srpske, biraju birači upisani u Centralni birački spisak da glasaju u Republici Srpskoj.

Birač upisan u Centralni birački spisak može glasati samo za jednog kandidata za predsjednika Republike Srpske.

Predsjednik i potpredsjednici Republike Srpske direktno se biraju sa liste kandidata za predsjednika Republike Srpske, tako što je za predsjednika Republike Srpske izabran kandidat koji osvoji najveći broj glasova, a za potpredsjednike Republike Srpske su izabrani kandidati iz reda druga dva konstitutivna naroda koji imaju najveći broj glasova poslije izabranog predsjednika Republike Srpske.

Mandat predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske traje četiri godine.

Glava V

IZBOR LOKALNIH ORGANA Odbornici skupštine opštine

Član 42.

Izbor odbornika u skupštine opština vrši se prema odredbama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Član 42a.

Mandati za skupštine opština, odnosno skupštinu grada dodjeljuju se po sistemu proporcionalne zastupljenosti, u skladu sa odredbama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Mandat skupštine opštine, odnosno grada traje četiri godine.

Mandat skupštine opštine, odnosno grada može prestati i prije isteka vremena na koje je izabrana, u skladu sa zakonom.

Član 42b.

Broj odbornika skupštine opština, odnosno grada je sljedeći:

- 1.11 odbornika za opštine koje imaju do 1.000 birača upisanih u Centralni birački spisak,
  - 2.13 odbornikaza opštine koje imaju od 1.000 do 3.000 birača upisanih u Centralni birački spisak,
  - 3.15 odbornikaza opštine koje imaju od 3.001 do 5.000 birača upisanih u Centralni birački spisak,
  - 4.17 odbornikaza opštine koje imaju od 5.001 do 8.000 birača upisanih u Centralni birački spisak,
  - 5.19 odbornika za opštine koje imaju od 8.001 do 11.000 birača upisanih u Centralni birački spisak,
  - 6.21 odbornik za opštine koje imaju od 11.001 do 13.000 birača upisanih u Centralni birački spisak,
  - 7.23 odbornika za opštine koje imaju od 13.001 do 15.000 birača upisanih u Centralni birački spisak,
  - 8.25 odbornika za opštine koje imaju od 15.001 do 20.000 birača upisanih u Centralni birački spisak,
  - 9.27 odbornika za opštine koje imaju od 20.001 do 30.000 birača upisanih u Centralni birački spisak,
  - 10.29 odbornika za opštine koje imaju od 30.001 do 50.000 birača upisanih u Centralni birački spisak i
  - 11.31 odbornik za grad, odnosno opštinu koji imaju više od 50.000 birača upisanih u Centralni birački spisak.
- Shodno stavu 1. ovog člana broj odbornika skupštine opštine, odnosno grada utvrđuje se statutom opštine, odnosno grada.

Skupština opštine, odnosno grada u posljednjoj godini tekućeg mandata preispituje i utvrđuje broj odborničkih mandata za naredni izborni ciklus, u skladu sa Zakonom.

Član 42v.

Učešće pripadnika nacionalnih manjina u izborima za skupštinu opštine, odnosno grada vrši se prema odredbama

Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Broj pripadnika nacionalnih manjina koji se neposredno biraju u skupštinu opštine, odnosno grada utvrđuje se statutom opštine, odnosno grada u skladu sa Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.

Načelnik opštine

Član 43.

Načelnika opštine biraju građani na opštim neposrednim izborima, za period od četiri godine.

Za načelnika opštine izabran je onaj kandidat koji dobije najveći broj glasova od broja birača koji su izašli na izbore.

Član 44.

Za načelnika može se birati državljanin Republike Srpske i Bosne i Hercegovine, u skladu sa članom 4. ovog zakona. Mandat načelnika počinje teći danom overe mandata od strane Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine.

Opoziv načelnika

Član 45.

Mandat načelniku opštine može prestati opozivom.

Postupak opoziva načelnika može se pokrenuti iz jednog od sljedećih razloga:

1. ako ne obezbijedi izvršavanje zakona, drugih propisa i opštih akata,
2. ako ne obezbijedi sprovođenje strateških dokumenata od republičkog značaja,
3. ako ne sprovodi odluke skupštine opštine i strateška razvojna dokumenta opštine,
4. ako za opštinu nastupi materijalna šteta usljed donošenja ili propuštanja donošenja akata iz nadležnosti načelnika,
5. ako ne podnese skupštini izvještaj o radu i
6. ako ne predloži budžet opštine u roku predviđenim zakonom.

Inicijativu za opoziv načelnika mogu pokrenuti jedna trećina odbornika ili 10% birača upisanih u birački spisak opštine. Inicijativa za opoziv načelnika mora biti obrazložena.

Skupština opštine dužna je da sve inicijative za opoziv načelnika stavi na dnevni red.

Odluku o pokretanju opoziva načelnika skupština opštine donosi većinom glasova ukupnog broja odbornika.

Sredstva za sprovođenje postupka opoziva načelnika obezbjeđuju se u budžetu opštine.

Član 45a.

Postupak opoziva sprovodi se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu odluke o pokretanju postupka za opoziv načelnika.

Građani odlučuju u postupku opoziva neposrednim tajnim glasanjem.

Načelniku opštine mandat prestaje ako se za njegov opoziv izjasni natpolovična većina od broja birača koji su izašli na glasanje za opoziv.

Ako načelnik opštine ne bude opozvan, postupak ponovnog opoziva ne može se pokrenuti prije isteka roka od godinu dana od dana izjašnjavanja birača o njegovom opozivu.

Član 45b.

Odlukom o pokretanju postupka za opoziv načelnika opštine utvrđuju se:

1. pitanje o kojem će se građani izjašnjavati u postupku za sprovođenje opoziva,
2. datum izjašnjavanja građana i
3. finansijska sredstva potrebna za sprovođenje postupka opoziva načelnika.

Istovremeno sa donošenjem odluke o pokretanju postupka za opoziv načelnika skupština opštine imenuje komisiju za sprovođenje postupka opoziva načelnika opštine (u daljem tekstu: Komisija).

Komisija ima tri, pet ili sedam članova, od kojih je jedan član predsjednik.

Predsjednik i članovi Komisije imaju zamjenike.

Broj članova Komisije jednak je broju članova opštinske izborne komisije i u njen sastav mogu biti imenovani članovi opštinske izborne komisije.

Za predsjednika i članove Komisije imenuju se lica koja ispunjavaju uslove za imenovanje članova opštinske izborne komisije.

Član 45v.

Komisija obavlja sljedeće poslove:

1. brine se o zakonitom sprovođenju postupka za opoziv načelnika,
2. određuje glasačka mjesta za izjašnjavanje građana o opozivu načelnika,
3. brine se o obezbjeđivanju materijala za glasanje i dostavlja ih biračkim odborima,
4. određuje biračka mjesta,
5. imenuje i obučava članove biračkih odbora i brine se o pravilnosti njihovog rada,
6. informiše birače o svim pitanjima u vezi sa postupkom sprovođenja opoziva,
7. odgovorna je za uređenje biračkog mjesta i za druge tehničke pripreme koje se tiču postupka opoziva,
8. odgovorna je za pravilno brojanje glasačkih listića,
9. objedinjuje rezultate glasanja sa svih biračkih mjesta,
10. sačinjava i podnosi izvještaj skupštini opštine o rezultatima izjašnjavanja građana o opozivu načelnika opštine,
11. dostavlja skupštini opštine glasački materijal: glasačke listiće (važeće, nevažeće i neupotrijebljene), plakate, tonske i video-zapise koji se odnose na obavještanje birača o opozivu, pregled biračkih mjesta, dostavnice ili druge odgovarajuće dokaze o upućenim preporučenim pošiljkama glasačima koji glasaju posredstvom pošte i izvode iz konačnog biračkog spiska i
12. vrši i druge poslove utvrđene izbornim propisima i aktima Republičke izborne komisije.

Član 45g.

Skupština opštine usvaja izvještaj Komisije o sprovedenom postupku za opoziv i dostavlja Republičkoj izbornoj komisiji odluku o usvajanju izvještaja Komisije i glasački materijal iz člana 45v. tačka 11. ovog zakona.

Republička izborna komisija provjerava zakonitost odluke skupštine opštine o usvajanju izvještaja Komisije o sprovedenom postupku za opoziv načelnika, kao i cjelokupnog sprovedenog postupka za opoziv.

Ukoliko je donesena odluka o opozivu načelnika, Republička izborna komisija dostavlja izvještaj o sprovedenom postupku za opoziv načelnika sa odgovarajućim podacima Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine, radi provjere zakonitosti prestanka mandata u skladu sa Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.

Član 46.

U slučaju prestanka mandata načelnika opštine opozivom, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine donosi odluku o raspisivanju prijevremenih izbora, u skladu sa zakonom.

Odlukom o raspisivanju prijevremenih izbora utvrđuje se tačan datum održavanja izbora.

Prijevremani izbori održaće se u roku od 90 dana od dana prestanka mandata načelnika, u skladu sa zakonom.

Mandat načelnika izabranog na prijevremenim izborima traje do isteka tekućeg mandata organa izabranih na redovnim izborima.

Glava VI IZBOR GRADSKIH ORGANA

Član 47.

Gradska skupština broji 31 odbornika.

Član 48.

U gradovima koji nemaju u svom sastavu više opština, izbor odbornika gradske skupštine i izbor gradonačelnika, te opoziv gradonačelnika, vrši se na način i po postupku koji je predviđen ovim zakonom za izbor odbornika skupštine opštine odnosno izbor i opoziv načelnika opštine.

Član 49.

U gradovima koji imaju u svom sastavu više opština, skupštine opština biraju odbornike gradske skupštine u skladu sa odredbama Izbornog zakona BiH. (Napomena: Članove gradskog veća, odnosno skupštine grada biraju opštinska veća, odnosno skupštine opština koje sačinjavaju taj grad. Mandati za gradsko veće, odnosno grada dodeljuju se listama kandidata po sistemu proporcionalne zastupljenosti političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata ili grupa članova, kao što je utvrđeno u članu 12.5. ovog zakona. Raspodela mandata među kandidatima sa iste liste vrši se prema redosledu na listi kandidata za ove izbore.)

U roku od 15 dana od dana konstituisanja skupštine opštine vrši se izbor odbornika u skupštinu grada.

Član 50.

Skupštine opština iz člana 49. ovog zakona biraju odbornike u gradsku skupštinu na sljedeći način:

1. skupštine opština koje imaju 11, 13 ili 15 odbornika biraju tri odbornika,
2. skupštine opština koje imaju 17 ili 19 odbornika biraju pet odbornika,
3. skupštine opština koje imaju 21 ili 23 odbornika biraju šest odbornika i
4. skupštine opština koje imaju 25 i više odbornika biraju osam odbornika.

Član 51.

Izbor gradonačelnika grada iz člana 49. ovog zakona vrši se većinom glasova ukupnog broja odbornika gradske skupštine. Svaki odbornik gradske skupštine može predložiti kandidata za funkciju gradonačelnika. Ako kandidat ne dobije većinu glasova od ukupnog broja odbornika, sprovodi se drugi krug izbora. Ako ni jedan kandidat ne dobije većinu glasova od ukupnog broja odbornika, sprovodi se treći krug izbora. U trećem krugu izbora biće izabran član koji dobije najveći broj glasova. Ako je rezultat isti, najmlađi od kandidata sa istim rezultatom biće izabran za gradonačelnika.

U slučaju da gradonačelnik podnese ostavku, umre ili bude smenjen, gradska skupština bira novog načelnika u skladu sa st. 1. i 2. ovog zakona.

Član 52.

Ukoliko gradonačelnik svoju funkciju ne vrši u skladu sa zakonom ili ne sprovodi odluke gradske skupštine, najmanje jedna trećina odbornika može pokrenuti postupak njegovog opoziva.

Postupak opoziva može pokrenuti i 10% birača upisanih u birački spisak grada.

Inicijativu za opoziv mogu pokrenuti i udruženja građana pod uslovom iz stava 2. ovog člana.

Skupština je dužna da sve inicijative za opoziv stavi na dnevni red.

Smatra se da je gradonačelnik opozvan ukoliko za opoziv glasa natpolovična većina od ukupnog broja odbornika.

Član 53.

Za izbor predsednika gradske skupštine shodno se primenjuju odredbe člana 50. ovog zakona.

VII IZBOR SAVJETA MJESNE ZAJEDNICE

Član 53a.

Mjesna zajednica ima Savjet. Mandat Savjeta traje četiri godine. Broj članova Savjeta je sljedeći:

1. za mjesne zajednice do 1.000 registrovanih birača - pet članova,
2. za mjesne zajednice od 1.000 do 5.000 registrovanih birača - sedam članova,
3. za mjesne zajednice od 5.000 do 10.000 registrovanih birača - devet članova i
4. za mjesne zajednice preko 10.000 registrovanih birača - jedanaest članova.

Član 53b.

Skupština opštine raspisuje izbore za izbor članova Savjeta.

Organ za sprovođenje izbora Savjeta je opštinska, odnosno gradska izborna komisija i birački odbori. Izbori za Savjet održavaju se najkasnije 90 dana od konstituisanja lokalnih organa vlasti. Pod konstituisanjem se podrazumijeva izbor predsjednika skupštine opštine, odnosno grada.

Članovi Savjeta biraju se na zborovima građana tajnim glasanjem.

Savjet biraju birači upisani u Centralni birački spisak koji imaju prebivalište na području mjesne zajednice.

Član 53v.

Statutom opštine utvrđuje se potreban broj prisutnih građana na zboru građana za izbor Savjeta.

Za članove Savjeta izabrani su kandidati koji su dobili najveći broj glasova birača koji su glasali na zboru građana za izbor članova Savjeta.

Član 53g.

Izbori za Savjet sprovode se u skladu sa odredbama ovog zakona i uputstva koje donosi Republička izborna komisija.

Uputstvom iz stava 1. ovog člana propisuju se postupak kandidovanja i imenovanja članova biračkih odbora, način rada biračkih odbora, pravo i način predlaganja kandidata za članove Savjeta, sadržaj glasačkog listića za sprovođenje izbora članova Savjeta i postupak sazivanja konstitutivne sjednice Savjeta.

Glava VII

IZBOR SAVETA MESNE ZAJEDNICE

Član 54.

Organ mesne zajednice je Savet mesne zajednice (u daljem tekstu: Savet).

Mandat Saveta traje četiri godine.

Savet ima predsjednika, koga biraju članovi Saveta dvotrećinskom većinom članova.

Član 55.

Konstituirajuću sednicu Saveta saziva opštinska izborna komisija.

Član 56.

Članovi Saveta biraju se na zborovima građana tajnim glasanjem.

Član 57.

Broj članova Savjeta je slijedeći:

1. za mjesne zajednice do 1.000 registrovanih birača - pet članova,
2. za mjesne zajednice od 1.000 do 5.000 registrovanih birača - sedam članova,
3. za mjesne zajednice preko 5.000 registrovanih birača - devet članova.

Član 58.

Skupština opštine raspisuje izbore za izbor članova Saveta.

Član 59.

Statutom opštine utvrđuje se potreban broj prisutnih građana na zboru građana za izbor Saveta.

Član 60.

Izbori za Savet održavaju se najkasnije 90 dana od dana konstituisanja lokalnih organa vlasti.

Član 61.

Organ za sprovođenje izbora Saveta je opštinska, odnosno gradska izborna komisija i birački odbori.

Član 62.

Izbori za Savet sprovode se po odredbama ovog zakona i uputstva koga donosi Republička izborna komisija.

Glava VIII

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 63.

Nijedno lice ne može se kandidovati ni obavljati mandat na koji je izabrano, ni imenovanu funkciju, ako ne napusti nekretninu u vlasništvu raseljenih ili izbeglih lica, ili stan na kojem postoji stanarsko pravo raseljenih ili izbeglih lica, ili ako nije napustilo stan koji je pod upravom opštinskog upravnog organa nadležnog za stambene poslove ili nadležnog organa Ministarstva za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske datog na korišćenje kao alternativni smeštaj u roku koji je naveden u:

1. upravnoj odluci;
2. odluci o izvršenju odluke - sertifikata Komisije za imovinske zahteve izbeglih i raseljenih lica ili
3. sudskoj odluci kojom se vraća imovina u posed vlasniku ili udovoljava zahtevu za povrat u posed stana nosiocu stanarskog prava.

Nijedno lice ne može se kandidovati, obavljati mandat na koji je izabrano ni obavljati imenovanu funkciju ako ne napusti nekretninu u vlasništvu izbeglog ili raseljenog lica, ili ako ne napusti stan na koji izbeglo ili raseljeno lice ima stanarsko pravo i to u roku od 120 dana od dana predavanja zahteva nadležnom upravnom organu radi izvršenja odluke - sertifikata Komisije za imovinske zahteve izbeglih i raseljenih lica kojom se potvrđuje vlasništvo ili stanarsko pravo tog raseljenog ili izbeglog lica.

Ni u kom slučaju lice ne krši odredbe ovog člana ako nije 30 dana unapred obavešteno od Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine o postojanju zahteva za izvršenje odluke - sertifikata Komisije za imovinske zahteve izbeglih i raseljenih lica.

Član 64.

Na sva pitanja koja nisu uređena ovim zakonom a tiču se izbora predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske, poslanika Narodne skupštine Republike Srpske, odbornika skupština opština i odbornika gradskih skupština, gradonačelnika grada, načelnika opštine, finansiranje izborne kampanje, te prava građana po osnovu izbornog prava, primenjivaće se odredbe Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Član 65.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe čl. 19, 22, 23, 53, 56 Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 35/99) i odredbe čl. 5, 6. i 7. Zakona o finansiranju političkih stranaka iz budžeta Republike, opštine i grada ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 17/00).

Član 66.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o izboru narodnih poslanika i odbornika ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 11/94), Zakon o izboru i opozivu predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 16/96), Zakon o izbornim jedinicama za izbor poslanika u Narodnoj skupštini ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 19/96 i 3/98).

Član 67.

Izborna komisija Republike Srpske će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti Uputstvo o izboru Saveta mesne zajednice.

Član 67a.

Skupštine opština, odnosno grada dužne su da usklade opšte akte sa odredbama ovog zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 68.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Broj: 01-439/02

30. maja 2002. godine, Banja Luka

Predsednik Narodne skupštine, dr Dragan Kalinić, s.r.